

2. A. K. I.

~~II~~ 321.

(Telyes)

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A Z N A G Y E R Ő S

S A M S O N R O L,

A Z B I R A K N A K K Ö N Y V E B E N M E G
 vagyon írva 13. 14. 15. és 16. részében. Mit cze-
 lekedet az Isten ő általa az Philistæusokon, kik az-
 koron biriak vala az Isráél népét, mint szabaditot-
 ta Samson meg őtet az Ellenlég kezéből, nagy czo-
 da czelekedetteckel, és miképpen Samson hufz Ez-
 tendeig itile Isráelt, Es végre miképpen czalatk-
 zot meg Samson egy Afzlyonyállattól, hogà Phi-
 listæusok meg foszták ereiétől, és ki-tolyák mind
 az ket szemeit, De végre ismet nagy boszszut
 állot raytok az Philistæusokon, Es ő raita
 történt halalarol.

Az Ioseph historiaiának notaiara.

B A R T F A N.

OK erős Vitézek voltak ez Világban,
Mint az erős Hector vala az Troiába,
Hercules, Achilles az Görög országban,
Szép iffiu Philotas Macedoniában.

Azért emlekezünk egy Nemes vitezről,
Az erős Samsonnak ő izületésséről,
Ő meg mondhatatlan nagy erősségéről,
Ez Világban valo nagy Vitézségéről.

Mikor kezdet vtán ennij nagy wdóban,
Irnak negy ezerben es az huszon-ötben,
Az Sido nép vala igen nagy inségben,
Philisteus neuó népnek ő kezében.

Senki természet szerint Királyok nem vala,
Czak kőz Biro őket ackor biria vala,
Egy ember Manue ő kőzöttők vala,
Sokaig ő Tarfa magtalan elt vala.

Ortzáiát az Isten hozzáia fordita,
Egy Angyalat földre hozzáia boczáta,
Hogy egy fiad lenne neki azt meg monda,
De azt Angyal neki azért paranczola:

Ne igyek az Gyermek soha Bort élteben,
Borotua se irye feit életében,
Isten vele léfzen czelekedetiben,
Nem léfzen hasonlo hozzá eréiben.

Immár mikor Afzfzony az beszédet halla,
Angyalnak beszédet Vrának meg monda,
Vráual egyetemben nagy hálakat ada,
wdó rea teluen egy szép Fiat hoza.

A ij Sam-

Samsonnak az gyermek neveztetek vala,
Mikor emberkorban Samson iutot vala,
Minden dolgaiban igen nagy bölcz vala,
Istennek Szent Lelke mert ő-vele vala.

Hire még Samsonnak ez földön nem vala,
Senki ő ereit meg nem tudgya vala,
Egy hires varasba Samson bé ment vala,
Az Philistęusok váraft biriak vala.

Ime az varasban egy Leant meg lata,
Kit az ő szúuében magának választa,
Attiának s Annyának Samson érte szola,
Meg ielente hogy mi akarattia volna.

Samsonnak Attia es Annya ezt monda,
Hogy az gondolatot ackoron el hadna,
Mely nagy haboruban volnának iol láttia,
Ne lenne touabba neki többbe gondgya.

Tókelle el Samson azt önön szúuében,
Ne tenne egyebet semmiképpen ebben,
Attiának meg monda bizony beszédében,
Tarful hozza venne az ő szerelmében.

Olykor az varasban Samson bé indula,
Mikor egy Orofzlány eleibe iuta,
Az Orofzlany erős és kegyetlen vala,
Orofzlánt hogy láta ellene indula.

Rettenetes vala Orofzlany mi volta,
De meg mondhatatlan és az ő mi volta,
Orofzlant meg foga am kettő szakazta,
Orofzlánnak testet am mellyere hayta.

Igen

Igen hamar Samson várasban bé méne,
Ismer így gondola hogy vízfűza ő térne,
Oroszlány szájaiban egész ray Mehet lele,
Egy rend lépés mézet szájaiban meg lele.

Az Samson az mézet ottan ki szakazta,
Mikor benne ővek ő Attiának ada,
De hól ő azt vőtte Attiának nem monda,
De az ő szűvében titkon ő meg tarta.

De nem sok vártatua az nép közelite,
Menyegzőnek napia mikor elő iőue,
Az Samson ő-maga várasba bé méne,
Czak Attia Annya akkor vala vele.

Az Váras népének már hireuel vala,
Harmintz fő embert ő valasztat vala,
Samson eleiben bé hiuattak vala,
Az Lakodalomba Samson így szolt vala:

Lattiátok feyenként nagy vigan lakozunk,
Egy ég ieles Melet mind feienként mondgyunk,
Ha kinek Meleiet meg nem találандgyuk,
Harmintzan mi egy egy Kőntőst annak adgyunk.

Igen nagy örömmel arra felelenek,
Nagy fokban kőzöttők Melet beszéllenek,
De azoke hamar meg leletett nek,
Samson-is felele, és ők mind vezteg lőnek.

Beszédem volna most tú kegyelmeteknek,
En-is Melet mondok kit ha meg lelhettek,
Tőllem harmintz kőntőst tú-is el vegyetek,
De meg annijt vészek ha meg nem lelhetitek.

A iij Róuid

Rõuid az én Meselem az ki élzik vala,
Annak a száíából etel megyen vala,
Nagy fok állatok közt az mely erősb vala,
Igen nagy édesfleg abból megien vala.

Odgyátok Mesemet kit nektek meg mondék,
En az Ember vagyok kit nektek fogadék,
Egy egy Inget s. Kóntóft feienként én adnék,
Ha meg nem lelhetitek én még annijt várok.

Immár az belzédnek harmad nappia vala,
Az lakodalomnak csak egy napia vala,
Az Samson Meseiet nem tudhattyák vala,
ő Feleségének könyörögnek vala.

Valamit te Vrad akar mi nem tudgyuk,
Minket meg nyomorit bizony azt iolláttuk,
Hól gondolta legyen az meset nem tudgyuk,
De tölle meg tudgyád tóled azt kéuánnuk.

De ha bizonit erről nem mondandaz nekünk,
Attiaddal Annyaddal házadban egerünk,
Ha penig minden iót teendez miuelunk,
Tiztezflegben nagyban bizony léfz mi kóztunk.

Igen meg iyede Samson felesége,
Szúuében mit mondot néki ellenflege,
Vrától kérdezi mi légyen az mese,
Samsonhoz ielente, hogy nagy ő szerelme.

Czudálkozik Samson az ú Feleségen,
Hogy ily hamar vete az ő epésflegét,
Vigan ő meg vara tarsának meseit,
Neki meg ielente mi legyen az mese.

Valának

Valanak feienként nagy lakodalomban,
Heted napon immár nagy szomorúságban,
Samson Felesége iuta bé az házban,
Mefet hogy meg monda lőnek vigaságban.

Mikor vendég néphöz Samson bé ment vala,
Mefenek értelmet tőlők kérdi vala,
Harmintz Vendége ot nagy örömben vala,
Samson mesciére így felelték vala:

Te meg gondold Samson as méz igen édes,
Es hogy az Oroszlany légyen igen erős,
Samson így felele: bizony nem tudnátok,
Ha az én wízfőmön ti nem szantanátok.

Hamar el fiete Samson hogy ezt halla,
Egy Pogán országban Samson el bé iuta,
Harmintz ieles embert Samson ot le vága,
Azoknak ruháiat Vendégnek el hozta.

Ez vtán Vendéget Samson el boczáta,
Es ő Feleségét ő Attiánal hadgya,
Felesége szűuet nem igaznák lata,
Ezen erős Samson igen meg busula.

Méne az országban mind szellel iarina,
Külömb külömb földet Samson el iárnia,
Az ő nagy haragját ezzel mulatnia,
De nem tudja vala Ipa mit gondolna.

Az Samson Ipa ezt szűueben gondola,
Samson ő Leányát hogy el hatta volna.
Samson Feleségét másnak atta vala,
Egy Aratás-korban Samson haza iuta.

Talála

Talála az Samson Ipat ő hazában,
De ő Feleségét más Tartalagában,
Samson hogy ezt láta monda haragiában:
Bizony meg bányátok még űdő iartában.
Ez haboruságnak én oka nem vagyok,
Mért Feleségemet töllem el vóttetek,
Kiert ellenfégit mind őrdőke léztek,
Nagy kárt botzsfuságot maid ti raytátok téfzek.

De mikor ezeket meg mondotra volna,
Harom szaz Rokakot Samson fogot vala,
Rokáknak farkára űszőget kötöt vala,
Az Gabona közze azt boczáttotta vala.

Az tűz miat minden földi vetemények
Mind fel gyuladának az olay fa kertek,
Az sebes lang miat ége minden helyek,
Mind semmielőnek a fok szép szőlő kertek.

Senki ezt nem tudta hertelen mi légyen,
De végre meg tudak az mi oka légyen,
Es hogy mind az mező szeren szerte égyen,
Népek azt végezék hogy ez egy példa légyen.

Vetek azért tűzben az Samsonnak Ipat,
Vele egyetemben mind az ő Leányát,
Hogy el vótte volna Samsonnak hazáfat,
Hozzá tartozoknak égetek meg ő házát.

Ment vala az Samson Gázának hegyére,
Mind a Sido nepét biria ő keduére,
Philisteusoknak hogy abban lőn hire,
Es szántalan fok nép az Samson ellen gyüle.

Pana-

Panaszolkodással mikor bé iutanak,
Az Sido országi népnek így szolának :
Adgyátok kezünkben feyét az Samsonnak,
Mert el kel vefznie érte Országtoknak.

Tőuek ezt kételen mind à Sido népek,
Mint három ezeren ők egyben gyűlének,
Gazának hegyére ők el ki menének,
Az erős Samsonnak igen felelének.

Paranczolnak nekünk hogy mi azt miellyűk,
Ha akarattyokat nekik nem miuellyűk,
Ez Országot Samson mi azzal el veztyűk,
Azért mi ketelen bizony ezt miuellyűk.

Ezt à Samson hallá felele népeknek,
Hog tú még nem őlők mind meg eskűdgyétek,
Az én ket kezemet bár hatra kőfűtek,
Ellenfű kezében engemet vigyetek.

Rendel mind feienként ők hűtöt adának,
Hogy meg nem őlneiek arra fogadának,
Ket erős Istrángot ot elő hozának,
Kezet hátra kőtek az erős Samsonnak.

Az Philistűfok kiket lűsnak hinak,
Samsonot hogy láták oly igen kiálnak,
Hogy az hegyek vőlgyek zengedeznek vala,
Samsonra fegyuerrel ők mind indulának.

Ezt az erős Samson mikoron meg lűta,
Istenhűz kiálta magát meg randita,
Az erős istrángot ottan el szakazta,
Czak egy szamár álát Samson fel ragada.

B I őlők

Tölök erős Samson lám meg sem iyede,
Czak egy szamár allál ezért agyon veré,
Az többi meg láta igen meg iyede,
Az lón gyors kőzőrek ki futalt tehete.

Remüle meg tölle mind az egész tábora,
Es igen fut vala ellenség tábora,
Az Samsonnak iuta oly nagy szomiufága,
Tetzék hogy előtte volna már halála.

Vitéz Samson kiált nagy izomiufágában,
Könyörég Istennek magas meny-országban,
Ne hadna meg halni nagy szomiufágában,
Isten meg halgata ő kéuanfágában.

Egy szamár ál czontot kit Samson talált volt,
Kiuel ezer embert Samson el veztet volt,
Az viadal vtan hogy szomiuhozot volt,
Nagy búfeges ital az zápfogbol iót volt.

Kezde minden népnek rettenetes lenni,
Az Sido orszagnak békeffége lenni,
Minden ellenséget szertelen meg tórni,
Minden orszag kezde tölle igen félni.

Az egy údőkorban méne az városban,
Egy leány kedueért ő gondolattiában,
Város neue vala Gaza pogánfágban,
Hirtelen hogy Samson volna az városban.

Kőzettők végeztek rea támadnának,
Mikor hainal-korban az éyel iutának,
Samson szaláflára eggyút rohánának,
Oly nagy ellenségen bozszut állánának.

Ot erős Samsonnak hamar lón tuttára,
Eyfel-korban méne város kapuyára,
Kaput kőszobóftol véue fel hátára,
Fel véue az hegynék ő-magaságára.

Nem vala világon bizony semmi allat,
Ki a Samson ellen eréiével álhat,
Isten adott vala néki oly hatalmat,
Pogán ellenfelet szantalant nyomorgat.

Immár ez világban igen bator vala,
Az sérét vőlgységben gyakran mulat vala,
Egy szép afzizony embert meg szeretet vala,
Neue az Afzizonnak szép Dalida vala.

Nagy inségben immár az lázok valának,
Mert a Samson miat meg nyomorodának,
Titkon könyörgének a szép Dalidának,
Könyörgések mellet fokot fogadának.

Szerelmedet tudgyuk Samson nagynak véli,
Tudgyuk szerelmedet soha meg nem szegi,
De valamit akarz bizony mind azt téfzi,
Esaz te Nemzeted nagy io keduel vészzi.

Ercz meg nagy eréyét miben ál Samsonnak,
Mint ellene allyunk az ő hatalmának,
Te békefűget téfz az egész országnak,
Kénczet fokot adunk mint mi afzizonyunknak.

Ot afzizony ezt hallá ottan rea haila,
Samson hon nem vala hamar haza iuta,
Samson nagy ereyét vgy kérdezi vala,
Samson eréiének mi légyen az oka.

B ij   Látá

Lata erős Samson hogy nincz nyugodalma,
Az szép Dalidának Samson igen szépen szola,
Szórból csinált kótel mikoron hét volna,
Aual ha meg kötne eréie nem volna.

Ezt halla Dalida meg monda láfzoknak,
Hamar hét kótelet hozak Dalidának,
Lafzok agias házban mikoron volnának,
Kezet hátra kötöte Dalida Samsonnak.

Samsonot riázta Dalida azt monda,
Ellenséged raytad, Samson hogy ezt halla,
Ortan erős Samson ő kezet rándita,
Es az kóteleket Samson el szakazta.

Ezen az Dalida ottan meg haraguék,
Az erős Samsonnal nagy haraggal feddék,
Hogy az ő ferelme femminek tetzenék,
Sok ízín befűzedeckel ő meg czuffoltaték.

Euel az Dalida meg nem elégedek,
Szép szoual kőnyűle sokat hizelkedek,
Kérdezi hogy őtet miuel meg köthetnék,
Samson ő miatta soha nem nyughaték.

Nem lőn az Samsonnak egyebet mit tenni,
Monda hét lstrángal kezet meg kötőzni,
Ebből eréiének kellene el vezetni,
Nem lenne eréie azt el szakasztani.

Sőt Dalida hallá meg monda láfzoknak,
Az hét vy lstrangot hozzák Dalidának,
Lafzok agias házban ot ritkon valának,
Kezét hátra kötöte Dalida Samsonnak.

Ellensé-

Ellenségid raytad Samsonnak azt monda,
Samson hogy ezt hallá kezét meg rándita,
Az hét vy iſtrangot ottan el ſzakazta,
Ő nagy erőſſéget iſtrang meg nem tarta.

Feddeni kezdé Dalida Samsonra,
Es azt mondgya néki vgy mint nagy haraggal,
Látom Samson nem vagy hozzám ſzereteretel,
Maga hozzád voltam oly nagy bizgoſágál.

En ſzerelmem Samson látom nem nagy nálád,
Noha fok ideie már vagyok te-nálád,
Es mindenben voltam nagy draga te-nálád,
Hozzám ſzereteted máſt latom nincz nálád.

Bator Vram Samson ne láttalak volna,
Hozzád nagy ſzerelmem ſoha ne lőt volna,
Ezen őzuegyſégben meg marattam volna,
Szűuem te miattad nem keſerget volna.

Rolad én szűuemben Vram gondolkottam,
Mikor beſzédemet elmemben forgattam,
En azt te abban igaz légy alitottam,
Te beſzédet miat meg ne czalatkozam.

Velefok ideig Dalida így feddék,
Ő miatta Samson ſoha nem nyughatek,
Szűue az Samsonnak raita keſeredék,
Aſzfzony ember miat végre czalattaték.

Az Samson igazán meg monda ő-néki,
Hogy ſoha barátua nem ſzálót feiére,
Mert ottan el veſzne ő nagy erőſſége,
Mint csak egy embernek vgy lenne eréie.

Rayta meg örüle Dalida hogy hallá,
Iáfszoknak tuttára hamarfággal ada,
Iáfszok el ióuének őket el titkola,
Dalida ólebe Samson feiét haita.

Ióue egy nagy alom az erős Samsonra,
Magát bizta vala a szép Dalidára,
Baratuat hozzata Dalida Vrára,
Hayaban el nyire nyomorúságára.

Őt Samsonnak ő eréie el vesze,
Dalida Samsonot ottan fel serkente,
Samsonot beszéddel ottan meg rettente,
Az ő ellenséget ő reia inte.

Fogak meg Samsonot az ő ellenségi,
Szemét ki tollák Samsonnak ellenségi,
Samsonot Gaza neuó városban viúék,
Egy szaraz malomban örömmel bé fogak.

Azon az Iáfsz népek igen vigadának,
Mind országok szérént lakodalmot tőnek,
Samson czudaiára nagy fokban gyűlének,
Bozszut és karomlást rayta fokat tőnek.

Czudálkoznak vala Samson állapattyan,
Es az ő nagy kezén széles mellyen valan,
Az ő nagy eréien és hoszfszu szakálan,
De haya meg nőue nem fok wdó muluan.

Tőnek lakodalmot az Iáz Fejedelmek,
Igen aldozának az báluán Istennek,
Nem fetek eréiet ő ellenségeknek,
Mert ninczen világa Samson szemeinek.

Az Vrak valának egy kő palotában,
Az Samsomot hiuak nagy vigafágokban,
Hogy vigasztalna meg őket az iátékban,
Hogy meg czuffolnáiak minden dolgaiban.

Vala az palota ekéssen alkotuan,
Czak három kőlabra magassan fel rakuán,
Kőrnýűl foliofoya nagy szépen czinaluán,
Harom ezer ember alatta kőrnýűl aluán.

El ídúe à Samson hogy elöttök iáczonék,
Es kételenségben igen czuffoltatek,
Czelekedetiben am meg keteredék,
Samson ő szűuében Istenhöz foházkodék.

Nézik vala Vrak és mind az kőz népek,
Samson foházkodék menybeli Istennek,
Kőnyörög szűuében hogy botzszut alhassék,
Az ő ellenfégin az pogan népeken.

El tókelle Samson hogy egyyút meg halna,
Az fok Pogán népel kikuel házban vala,
Az kőlábhoz vinne az gyermeknek monda,
Ki az szegény Samsomot vezérli vala.

Retteneres lőn és nagy fok országoknak,
Kő lábát meg foga az nagy palotának,
Kőlábok ellene mind egyben romlának,
Szantalan Pogánok mind benne halának.

Igy alla az Samson az ő botzszufágát,
Noha el vezette szemének világát,
Nem szana az Samson egyyút vellek holtat,
Czak hogy meg alhassa nagy nyomorufágát.

Samson-

Samsonnak erős vala ő nagy hatalma,
Husz eztendeiglen a Sidokat birá,
Iasz Feiedelmekkel ackoron meg halá,
Alizonyállat miat meg czalatot vala.

F I N I S.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

